

عنوان مقاله:

تاملی بر طلسمات دوره قاجار و اهمیت نقش زنان در شکل گیری و گسترش آنها

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات هنر اسلامی، دوره 19، شماره 48 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

آزاده چاکری - گروه پژوهش هنر، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

ابوالفضل داودی رکن آبادی - گروه طراحی پارچه و لباس، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران.

محمدرضا شریف زاده - گروه پژوهش هنر، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

در جامعه ایران دوره قاجار گرایش به باورهای خرافی و انواع اشیاء اعتقادی از جمله طلسم ها و تعاویذ، بسیار گسترده و عمومی بوده است. مستندات تاریخی گواهی بر این است که زنان جامعه ایرانی گرایش بیشتر و پررنگ تری نسبت به مردان در بهره گیری از طلسم و توسل به انواع افسون ها داشته اند. این نگرش دارای زمینه ها، ریشه ها و در ادامه پیامدهایی بوده است که پژوهش حاضر به دنبال آن است با بررسی ریشه ها و پیامدها، به چگونگی شکل گیری این نگرش بپردازد و ضمن بررسی شرایط اجتماعی و زندگی زنان در عصر قاجار، فعالیت های ایشان را به ویژه در حوزه تولید و استفاده طلسمات مورد مطالعه و بررسی قرار دهد. این پژوهش در نظر دارد با بررسی ریشه های فرهنگی و اعتقادی، علل گرایش به طلسمات و اوج گیری آن ها در عصر قاجار را مورد مطالعه قرار دهد. همچنین با تحلیل عوامل اجتماعی و سیاسی این دوران، به تشریح نقش کلیدی زنان در شکل گیری و توسعه هرچه بیشتر طلسمات در دوران قاجار بپردازد. یافته های این پژوهش نشان می دهد که گرایش به خرافات، از جمله بهره گیری از طلسمات، پدیده ای رایج در جامعه سنتی بوده است و تمامی افراد جامعه بنابه شرایط اجتماعی و فرهنگی، به میزانی از آن بهره می گرفتند. اما مستندات تاریخی نشان از تمایز جنسیتی و گرایش بیشتر زنان به این باورها در عصر قاجار دارد. اهداف پژوهش: شناسایی ریشه های فرهنگی، اجتماعی و اعتقادی موثر در رواج طلسمات در عصر قاجار. تشریح نقش کلیدی زنان در گرایش به طلسمات در عصر قاجار. سوالات پژوهش: عوامل فرهنگی و اعتقادی موثر در گرایش زنان قاجاری به علوم غریبه کدام اند؟ اوج گیری علوم غریبه و بهره گیری از طلسمات چه پیامدهایی در شرایط اجتماعی و سیاسی ایران عصر قاجار داشته است؟

کلمات کلیدی:

دوره قاجار، زنان، طلسم، باورهای خرافی، شرایط اجتماعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1740318>

